

Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi

Departament Rynków Rolnych i Energii

Warszawa, 30 grudnia 2025 r.

znak sprawy: RRE.wpr.071.32.2025

Pani

Justyna Jasińska

Prezes Zarządu

Polskiego Związku Producentów Roślin Zbożowych

Dotyczy: postulatów i propozycji Polskiego Związku Producentów Roślin Zbożowych

Szanowna Pani Prezes,

notowane ceny zbóż w Polsce podążają za cenami na rynku światowym, zatem eksport zbóż i innych płodów rolnych jest zatem możliwy po cenach akceptowalnych przez obie strony. Obecnie spadki cen odnotowuje się na całym świecie, a następują one po wzrostach do historycznie wysokich poziomów, które miały miejsce po agresji Rosji na Ukrainę w wyniku paniki na rynku.

Polska jest dużym eksporterem netto zbóż (ok. 1/3 krajowej produkcji przeznaczana jest na eksport). Szacuje się, że przez porty morskie w 2022 roku wyeksportowano 4,6 mln ton zbóż, w 2023 - 8,4 mln ton zbóż, w 2024 r. 6,2 mln ton zbóż. W okresie I-XI 2025 r. eksport zbóż przez porty morskie wyniósł 4,1 mln ton.

Z informacji uzyskanych z Ministerstwa Infrastruktury wynika, że w ciągu jednego miesiąca porty Gdańsk, Gdynia, Szczecin i Świnoujście są w stanie obsłużyć ponad 1 mln ton zboża. Maksymalne zdolności przeładunkowe w tym zakresie szacowane są na ok. 13 mln ton w skali roku (tylko część zbóż wyjeżdża z Polski przez porty, reszta jest transportowana samochodami). Oznacza to, że potencjał eksportowy Polski może być przez porty obsługiwany. Inwestycyjne infrastrukturalne realizowane w portach mają na celu dodatkowe wzmocnienie potencjału polskich struktur portowych, przyspieszenie i obniżenie kosztów eksportu. Zarządom portów morskich

zależy, aby zboże w portach było składowane jak najkrócej, aby zapewnić wysoki poziom rotacji i przeładunków.

Krajowa Grupa Spożywcza S.A., w której skład wchodzi Elewarr sp. z o.o., jest polskim producentem żywności o strategicznym znaczeniu. Spółka funkcjonuje w wielu segmentach rynku rolno-spożywczego, m.in.: cukrowy, skrobiowy, zbożowo-młynarski, nasienno-rolny, spożywczy.

Elewarr sp. z o.o. posiada nowoczesne elewatory i magazyny zbożowe o łącznej pojemności ok. 700 tys. ton, zlokalizowane na terenie całego kraju. Równocześnie spółka zajmuje się skupem rzepaku a także soi krajowej produkcji.

KGS S.A. jest odbierana przez rolników jako partner stabilny, rzetelny i wiarygodny, który płaci na czas i gwarantuje uczciwe warunki współpracy dla producentów rolnych. Niemniej funkcjonuje w gospodarce rynkowej, na jednolitym rynku unijnym, w tym na rynkach zbóż, rzepaku i cukru, które są rynkami globalnymi. Ceny w gospodarce rynkowej kształtowane są przede wszystkim na podstawie sytuacji popytowo-podażowej.

Minister RiRW nie ma możliwości bezpośredniego bieżącego oddziaływania na działalność gospodarczą, jak również ingerowania w decyzje podejmowane przez statutowe organy KGS S.A., które ponoszą za nie odpowiedzialność.

Zgodnie z rozporządzeniem Prezesa Rady Ministrów z dnia 5 grudnia 2019 r. w sprawie wykazu spółek, w których prawa z akcji Skarbu Państwa wykonują inni niż Prezes Rady Ministrów członkowie Rady Ministrów, pełnomocnicy Rządu lub państwowe osoby prawne, w tym jednoosobowe spółki Skarbu Państwa¹ kompetencje do wykonywania praw Skarbu Państwa z akcji Krajowej Spółki Cukrowej S.A. (a następnie Krajowej Grupy Spożywczej S.A.) posiada Minister Aktywów Państwowych.

W celu zapewnienia większej stabilności na rynku MRiRW stale zachęca rolników do zrzeszania się w grupy producentów rolnych i organizacje producentów oraz spółdzielnie. Wspólne działania rolników pozwala obniżyć koszty produkcji, produkować jednolite, duże partie towarów dla dużych odbiorców, ułatwia wchodzenie rolników w dalsze fazy łańcucha żywnościowego poprzez rozwijanie przetwórstwa. Rolnicy, którzy podejmą trud zrzeszenia się, mogą liczyć na wsparcie

¹ Dz.U. z 2019 r. poz. 2369

finansowe ze środków publicznych, dedykowane wyłącznie grupom producentów rolnych i organizacjom producentów.

W ramach działania 9 „Tworzenie grup producentów i organizacji producentów” objętego PROW 2014-2020 wsparciem objęto 739 grup producentów rolnych, które łącznie otrzymały dotychczas ponad 957 mln zł środków wsparcia (wg stanu na dzień 30 września br.). W ramach Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023 -2027 wsparcie przez okres 5 lat jest dla producentów, którzy chcą wspólnie działać na rynku, może być przeznaczane zarówno na cele administracyjne jak i na inwestycje. Głównym warunkiem otrzymywania wsparcia jest realizacja planu biznesowego, opracowanego przez beneficjenta, zawierającego w szczególności zakres i opis działań, jakie zamierza zrealizować. IV nabór wniosków o przyznanie pomocy w ramach I.13.2 PS WPR 2023-2027 odbędzie się w 2026 r.

W resorcie rolnictwa prowadzone są także prace pod kątem ewentualnych zmian przepisów w celu ułatwienia zrzeszania się i zachęcenia do tworzenia struktur.

Ponadto w celu łagodzenia skutków zmian koniunktury na rynku rolnicy są wspierani m.in. w formie dopłat bezpośrednich, dopłat do paliwa, preferencyjnych kredytów czy wsparcia w ramach Planu Strategicznego (m.in. na inwestycje, modernizację gospodarstw rolnych).

Podczas polskiej prezydencji w Radzie UE prowadzone były prace nad rozporządzeniami UE mającymi wzmocnić pozycję rolników w łańcuchu dostaw. Wypracowane rozwiązania zapewniają większą ochronę rolnika, zwłaszcza w sytuacjach wahań na rynku i kryzysów.

Zgodnie z ustawą z dnia 7 lipca 2005 roku o ubezpieczeniach upraw rolnych i zwierząt gospodarskich (Dz.U. z 2025 r. poz. 251) ze środków budżetu państwa są udzielane dopłaty do składek z tytułu zawarcia umów ubezpieczenia z producentami rolnymi, między innymi upraw zbóż od ryzyka wystąpienia szkód spowodowanych przez huragan, powódź, deszcz nawalny, grad, piorun, obsunięcie się ziemi, lawinę, suszę, ujemne skutki przezimowania oraz przymrozki wiosenne.

Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi co roku podpisuje umowy z zakładami ubezpieczeń, które zawierają umowy ubezpieczenia z producentami rolnymi. Na rok 2025 Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi podpisał umowy z 9 Zakładami Ubezpieczeń.

W 2024 r. zostało ubezpieczonych z dopłatą z budżetu państwa 3 812 848 ha upraw rolnych, w tym: 1 963 731 ha zbóż, 747 533 ha rzepaku oraz 596 590 ha kukurydzy. Zakłady ubezpieczeń samodzielnie podejmują decyzje w zakresie zawierania umów ubezpieczenia z producentami rolnymi biorąc pod uwagę takie czynniki ryzyka jak: warunki pogodowo-klimatyczne, usytuowanie gospodarstwa rolnego lub wcześniejszą szkodowość. Umowa ubezpieczenia jest umową cywilno-prawną zawieraną dobrowolnie przez obie strony umowy.

MRiRW nie będąc stroną umowy ubezpieczenia nie ma możliwości wpływu na decyzje podejmowane przez zakłady ubezpieczeń, które kształtują portfel ubezpieczeniowy zgodnie z przyjętą przez siebie polityką finansową.

Obecnie prowadzone są prace nad nowelizacją ustawy o ubezpieczeniach upraw rolnych i zwierząt gospodarskich, mające na celu uproszczenie systemu dopłat do składek ubezpieczenia oraz rozszerzenie katalogu upraw, do których można zastosować dopłaty.

W Programie Rozwoju Obszarów Wiejskich 2014-2020 realizowane było poddziałanie 4.3., z którego można było pozyskać środki na inwestycje związane ze zwiększaniem możliwości retencyjnych oraz przeciwdziałaniem powodzi i suszy w zlewniach rolniczych. Beneficjentem wsparcia były gminy oraz Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie. W ramach Krajowego Planu Odbudowy i Zwiększania Odporności realizowana była inwestycja B.3.3.1. skierowana m.in. do gmin lub związków gmin, które mogły realizować prace związane z budową, przebudową, odbudową, rozbudową urządzeń melioracji wodnych oraz urządzeń wodnych, w tym ograniczających odpływ wody dla przeciwdziałania skutkom suszy.

Ponadto spółki wodne mogą korzystać z pomocy finansowej państwa udzielanej w formie dotacji podmiotowej z budżetu państwa przeznaczonej na dofinansowanie działalności w zakresie realizacji zadań związanych z utrzymaniem wód i urządzeń wodnych. Środki na ten cel są planowane corocznie w budżetach wojewodów.

Na wniosek Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi od kilkunastu lat wydzielane są dodatkowe kwoty pieniężne dla spółek wodnych na działalność bieżącą ukierunkowaną na konserwację urządzeń melioracji niezbędną do ich prawidłowego funkcjonowania. Dotychczas do podziału pomiędzy spółki wodne dostępna była kwota 40 mln zł. W bieżącym roku Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi wystąpił z

wnioskiem o zwiększenie wydatków w rezerwie celowej na 2026 rok. W projekcie ustawy budżetowej na 2026 r. dla spółek wodnych zaplanowano 80 mln zł.

W Polsce wprowadzono możliwości wykorzystania zbóż na inne cele niż paszowe i konsumpcyjne w drodze regulacji krajowych (ustawa z dnia 25 sierpnia 2006 r. o biokomponentach i biopaliwach ciekłych), jak:

- współczynnik redukcyjny Narodowego Celu Wskaźnikowego w sytuacji wykorzystania minimum 70% biokomponentów w ON i 60% biokomponentów w benzynach wytworzonych przez krajowych wytwórców,
- obowiązkowy blending (dodawanie biokomponentów do paliw ciekłych) przy wykorzystaniu bioetanolu i estrów wytworzonych z surowców rolnych,
- nowy format paliwa E10 w benzynach z 10% zawartością bioetanolu,
- poziom Narodowego Celu Wskaźnikowego dostosowany do technicznych możliwości branży paliwowej.

Wprowadzony od 1 stycznia 2024 r. na polski rynek paliwowy nowy format benzyny E10 spowodował wzrost krajowej produkcji bioetanolu o około 90 tys. ton. Dalsze zwiększanie udziału biokomponentów w paliwach wymaga szczegółowej analizy, zarówno pod kątem technologicznym jak i kosztowym przy wprowadzaniu tego rodzaju paliw na rynek.

W odniesieniu do zwiększenia możliwości eksportowych w zakresie produktów zbożowych przetworzonych informuję, że resort rolnictwa realizuje działania mające na celu promocję produktów rolno-spożywczych. Organizowane są m.in. stoiska informacyjno-promocyjne podczas krajowych i zagranicznych wydarzeń wystawienniczo-targowych, webinaria informacyjne na temat możliwości współpracy handlowej na rynkach zagranicznych, działania informacyjno-promocyjne w zagranicznych mediach, prasie branżowej i ekonomicznej czy zagraniczne misje handlowe. Istotnym elementem prowadzonych działań za granicą jest komunikacja marki polskiej żywności za pomocą hasła „Poland tastes good”.

Priorytetowe kierunki dla sektora rolno-spożywczego konsultowane są zarówno z przedsiębiorcami, jak i organizacjami oraz instytucjami związanymi z rolnictwem. Dzięki podejmowanym działaniom Polska znajduje się w czołówce unijnych eksporterów żywności. W 2024 roku wartość polskiego eksportu artykułów rolno-

spożywczych wyniosła 53,8 mld zł, co oznaczało wzrost o 3,3% w porównaniu z poprzednim rokiem. Także dane za 10 miesięcy 2025 r. pokazują, że wartość polskiego eksportu rolno-spożywczego nadal rośnie.

Według danych Ministerstwa Finansów w okresie ośmiu miesięcy 2025 r. wartość wywozu produktów zbożowych wyniosła 3 mld EUR i była o 7% wyższa niż w porównywalnym okresie 2024 r. Udział produktów zbożowych przetworzonych ogółem w przychodach uzyskanych z eksportu towarów rolno-spożywczych ogółem wyniósł 8%. Dodatkowo saldo obrotów handlowych produktami zbożowymi w ww. okresie wyniosło 1,8 mld EUR, o 5% wyższym r/r. Tak dobry wynik jest zasługą przede wszystkim eksportu produktów zbożowych wysokoprzetworzonych.

W zakresie wprowadzenia regulacji chroniących polskich rolników przed nakładaniem kar za prowadzenie w gospodarstwach działań niezbędnych do utrzymania odpowiedniego poziomu produkcji informuję, że w MRiRW trwają prace związane z przygotowaniem rozwiązań chroniących funkcje produkcyjne wsi. Po ich zakończeniu propozycje rozwiązań zostaną przedstawione do konsultacji publicznych.

Aktywność Polski w pracach unijnych nad projektem przepisów dotyczących roślin NGT była szczególnie odnotowana podczas polskiej prezydencji w Radzie. O tym, czy przepisy NGT zostaną przyjęte zadecyduje kwalifikowana większość głosów państw UE.

W zakresie wycofywania z rynku substancji czynnych stosowanych w środkach ochrony roślin informuję, że zgodnie z przepisami rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1107/2009 substancje czynne są zatwierdzane do stosowania w środkach ochrony roślin tylko wtedy, gdy zostanie wykazane, że zapewniają one jednoznaczne korzyści dla produkcji roślinnej, i oczekuje się, że nie będą miały żadnego szkodliwego wpływu na zdrowie ludzi lub zwierząt ani żadnego niedopuszczalnego wpływu na środowisko. W ostatnich latach liczba substancji czynnych zatwierdzonych do stosowania w środkach ochrony roślin zmalała w wyniku okresowego przeglądu zatwierdzeń tych substancji.

Decyzje o nieodnowieniu zatwierdzenia substancji czynnych podejmowane są na podstawie bardzo rygorystycznej oceny naukowej, która wykazuje szkodliwe działanie tych substancji na zdrowie ludzi. Ponadto bardzo duży procent substancji

wygasa z powodu braku lub wycofania wniosków o ich odnowienie przez producentów tych substancji.

W celu poszerzenia palety dostępnych środków ochrony roślin MRiRW zachęca producentów środków do rejestracji w Polsce środków dopuszczonych do stosowania w innych państwach członkowskich. Rejestracje środków ochrony roślin zawierających nowe substancje czynne, dotychczas nie stosowane w Polsce, traktowane są przez Ministerstwo priorytetowo.

Dodatkowo Komisja Europejska przygotowała kolejny pakiet uproszczeń legislacyjnych, mających na celu: zmniejszenie obciążeń administracyjnych dla przedsiębiorców i dla organów państw członkowskich związanych z wydawaniem zezwoleń na dopuszczenie produktów do obrotu, przyspieszenie dostępu do rynku UE dla tzw. biologicznych substancji czynnych i środków ochrony roślin, uproszczenie i doprecyzowanie wymogów dotyczących chemicznych środków ochrony roślin.

Z wyrazami szacunku

Joanna Trybus
dyrektor
Departament Rynków Rolnych i
Energii
/podpisano elektronicznie/